

**Mobilitate de tip jobshadowing
în cadrul Proiectului ACREDITARE ERASMUS+ -
EDUCAȚIE ȘCOLARĂ
Dabrowa Gornicza, Polonia**

- **PROIECT ERASMUS +, NR. 2023-1-RO01-KA121-SCH-000133007**
- **BENEFICIAR: LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL NR. 3, BUCUREȘTI, ROMÂNIA**
- **PERIOADA: 22-26.04.2024**
- **GRUP ȚINTĂ: 6 profesori au participat la activități de tip jobshadowing: 2 profesori psihopedagogi, 2 profesori de psihopedagogie specială și 2 profesori educatori**
- **ȘCOALA GAZDĂ: SPECJALNY OSRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPELNOŚPRAWNEJ DIN DĄBROWA GÓRNICZA, POLONIA - [HTTPS://SOSW.DG.PL/](https://sosw.dg.pl/)**
- **OBIECTIV: Dezvoltarea competențelor psihopedagogice ale personalului didactic prin sprijinirea formării profesionale continue a specialiștilor care lucrează cu elevii cu deficiențe de auz**

I. Prezentarea țării – Polonia

Polonia, oficial **Republica Polonă**, este un stat european din Europa Centrală, care se învecinează cu Germania la vest, cu Cehia și Slovacia la sud, cu Ucraina și Belarus la est și cu Lituania, Rusia și Marea Baltică la nord. Are, de asemenea, o frontieră maritimă cu Danemarca și Suedia. Întreaga suprafață a Poloniei este de 312.679 km², situând acest stat pe poziția 70 în lume din punct de vedere al suprafeței. Polonia are o populație de 38,5 milioane de locuitori, concentrați, în principal, în orașe și municipii mai mari, precum capitala istorică – Cracovia, și cea actuală – Varșovia. Este o republică compusă din șaisprezece voievodate.

Primul stat polonez a fost creat în anul 966 de Mieszko I. Teritoriul său a fost similar cu limitele actuale ale țării. În anul 1025, Polonia a devenit regat și în 1569 a cimentat o asociație de lungă durată cu Marele Ducat Lituanian, prin unire formând Republica celor Două Națiuni. Republica a fost desființată în 1795. Polonia și-a recăpătat independența în 1918 după Primul Război Mondial, dar și-a pierdut-o din nou în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, fiind ocupată de forțele Germaniei Naziste și Uniunii Sovietice, iar după 1945 a devenit un stat comunist aflat sub controlul fostei Uniuni Sovietice. În anul 1989, dominația comunistă a fost răsturnată și Polonia a devenit ceea ce este neoficial denumit „a Treia Republică Poloneză”.

Polonia este o putere regională. Este a opta ca mărime și una dintre cele mai dinamice economii din Uniunea Europeană; are un nivel foarte înalt de dezvoltare umană și un nivel relativ scăzut de corupție. Polonia este o țară dezvoltată și democratică, cu standarde foarte ridicate de trai, de calitate a vieții, siguranță, educație și libertate economică. Situată între Europa de Est și Vest,

Polonia a dezvoltat un bogat patrimoniu cultural, ce include numeroase monumente istorice și 16 situri arheologice ale UNESCO.

Polonia este membră a NATO, ONU, OECD, Organizației Mondiale a Comerțului și a Uniunii Europene.

II. Prezentarea orașului Dąbrowa Górnicza

Dąbrowa Górnicza este unul dintre cele mai mari orașe ale voievodatului Silezia, ocupând o suprafață de 188 km pătrați și este traversat de cele mai importante rute de transport din sudul Poloniei.

Orașul are legături excelente cu rutele internaționale. Direct dinspre Nurenberg prin Dresda, Katowice și Cracovia se poate ajunge chiar la Liov și Kiev.

Pe o suprafață de 180 ha se întind cele mai frumoase parcuri naturale, dintre care cel mai important este Zielona.

În cifre orașul se prezintă astfel:

- 133.546 de locuitori, din care 22.399 sunt tineri care încă nu au împlinit vârsta de 18 ani cu o densitate a populației de 697 locuitori pe km pătrat;
- 12.283 companii private activează în oraș;
- 65 de școli publice și grădinițe;
- 13 cartiere și sate ce constituie periferia orașului;
- 12 bazine de înot situate în vecinătatea școlilor;
- 3 colegii în care studiază peste 4.000 de studenți.

Localitatea este un important centru al industriei și nucleul centrului cultural și de destindere din toată regiunea. Avantajele regiunii Dąbrowa Górnicza constau în zonele atractive de relaxare, una dintre ele fiind regiunea lacurilor și pădurilor Zagbie Dbrowskie.

Din anul 2004, există o înfrățire între Câmpulung Moldovenesc din România și Dąbrowa Górnicza din Polonia.

III. Prezentarea școlii gazdă - SPECJALNY OSRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY DLA DZIECI I MŁODZIEZY NIEPELNOSPRAWNEJ - <https://www.sosw.poznan.pl/wp/start/o-osrodku/>

Centrul de Educație Specială și Îngrijire pentru Copii și Tineri cu Dizabilități Z. Tylewicz din Poznań oferă copiilor și tinerilor oportunitatea unei dezvoltări și învățării complete în toate etapele educației lor. Centrul se mândrește cu facilități didactice și sportive moderne, personal înalt calificat și o gamă captivantă de activități și programe de studiu.

Puncte forte ale Centrului:

- Clase mici – în funcție de unitate, de la 1 la 12 elevi per clasă;

- Laboratoare profesionale pentru materii generale și vocaționale dotate cu table interactive;
- 7 laboratoare de informatică;
- Spațiu exterior atractiv – loc de joacă, sală de sport, foișor;
- Clădire rezidențială pentru elevii Centrului – camere duble;
- Clădirea principală a școlii este cu un singur etaj – fără bariere arhitecturale;
- Clădirea rezidențială este dotată cu lift;
- Fiecare clasă are un diriginte, un al doilea diriginte și un psiholog/pedagog;
- Suport psihologic și pedagogic – psiholog și pedagog de serviciu;
- IEP – Program individual educațional și terapeutic creat de o echipă de specialiști pentru fiecare elev;
- Suport pentru elevi sub formă de ore de remediere;
- Numeroase excursii/excursii educaționale și turistice, precum și excursii sportive;
- Competiții;
- Grupuri de interes: Clubul sportiv studentesc „Fără bariere” – o gamă interesantă de sporturi activități pentru elevi; Oră de sport la Școala Gimnazială Generală – Boccia – sport paralimpic; Facilități sportive excelente cu sală de sport și sală de forță,

Această școală este Centru de Examinare pentru următoarele profesii: asamblor electronic, electrician, tehnician IT și tehnician arhivist.

IV. Prezentarea sistemului de învățământ din Polonia

Sistemul de învățământ din Polonia este considerat unul dintre cele mai bine organizate din Europa Centrală și de Est, fiind reformat semnificativ după anii 1990 și modernizat constant.

Structura sistemului de învățământ

1. Educația preșcolară (przedszkole)

- Pentru copii între 3 și 6 ani
- Nu este obligatorie, dar anul pregătitor (la 6 ani) este obligatoriu
- Se concentrează pe dezvoltarea socială și cognitivă

2. Învățământul primar (szkoła podstawowa)

- Durată: 8 ani
- Vârsta: 7–15 ani
- Este obligatoriu
- Se împarte în:
 - clasele I–III (învățământ integrat)
 - clasele IV–VIII (discipline separate)

3. Învățământul secundar

După finalizarea școlii primare, elevii pot alege între mai multe tipuri de școli:

a) Liceu general (liceum ogólnokształcące)

- Durată: 4 ani
- Pregătește pentru studii universitare
- Se finalizează cu examenul de bacalaureat (*matura*)

b) Școli tehnice (technikum)

- Durată: 5 ani
- Combină educația generală cu formarea profesională
- Absolvenții pot susține atât bacalaureatul, cât și examene profesionale

c) Școli profesionale (branzowa szkoła)

- Durată: 2–3 ani
- Accent pe formare practică
- Posibilitate de continuare a studiilor

4. Învățământul superior

- Universități publice și private
- Structură compatibilă cu Procesul Bologna:
 - Licență (3 ani)
 - Master (2 ani)
 - Doctorat (3–4 ani)

Caracteristici principale

- **Educație obligatorie:** până la 18 ani
- **Gratuitate:** învățământul public este gratuit
- **Evaluare:** examene naționale la finalul ciclurilor importante
- **Accent pe performanță:** elevii polonezi au rezultate bune în testele internaționale (ex. PISA)

Limbi de predare

- Limba principală: poloneza
- Limbile străine (în special engleza) sunt studiate intensiv încă din ciclul primar

Ce înseamnă învățământ special în Polonia?

În general, Polonia încearcă să echilibreze două direcții: integrarea elevilor în școli de masă și menținerea unor servicii specializate pentru cazurile mai complexe.

Se adresează copiilor și tinerilor care au:

- dizabilități (fizice, intelectuale, senzoriale)

- tulburări de învățare
- tulburări de comportament sau emoționale
- dificultăți de adaptare socială

Forme de organizare

1. Educația incluzivă (în școli de masă)

- Elevii cu CES pot învăța în școli obișnuite
- Beneficiază de:
 - profesori de sprijin
 - programe individualizate (IPET)
 - adaptări curriculare

2. Clase sau școli speciale

- Pentru elevii cu nevoi mai complexe
- Clase cu număr redus de elevi
- Personal specializat (logopezi, psihologi, terapeuți)

3. Centre educaționale speciale

- Instituții dedicate care oferă:
 - educație
 - terapie
 - reabilitare
- Uneori includ și internat

Evaluare și orientare

Elevii sunt evaluați de centre psihopedagogice numite:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Acestea:
 - stabilesc diagnosticul educațional
 - recomandă tipul de școlarizare
 - oferă sprijin pentru familie și profesori

Curriculum și sprijin

- Curriculum adaptat în funcție de nevoile elevului
- Plan educațional individual (IPET)
- Servicii suplimentare:
 - terapie logopedică
 - consiliere psihologică
 - kinetoterapie

IV. Sistemul de învățământ din Polonia vs. Sistemul de învățământ din România

1. Abordarea generală

Polonia

- Accent puternic pe incluziune
- Integrarea elevilor cu CES în școli de masă este frecventă
- Sistem bine coordonat între educație și servicii de sprijin

România

- Incluziunea este promovată oficial, dar aplicarea este inegală
- Încă există o dependență mai mare de școli speciale
- Diferențe mari între mediul urban și rural

2. Forme de școlarizare

Polonia

- Educație incluzivă (majoritară)
- Clase speciale în școli obișnuite
- Școli și centre speciale (pentru cazuri severe)

România

- Școli de masă cu integrare limitată
- Școli speciale bine delimitate
- Centre de educație incluzivă (în dezvoltare)

Diferența: Polonia reușește mai bine să integreze elevii în sistemul de masă.

3. Evaluare și orientare

Polonia

- Evaluarea este realizată de Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Sistem bine organizat și accesibil

România

- Evaluarea este realizată de:
 - CJRAE (Centre Județene de Resurse și Asistență Educațională)?CMBRAE
- Uneori există întârzieri sau lipsă de specialiști

4. Sprijin educațional

Polonia

- Profesori de sprijin bine integrați
- Planuri educaționale individualizate (IPET) aplicate constant
- Acces mai bun la terapii (logopedie, psihologie etc.)

România

- Profesori de sprijin existenți, dar insuficienți
- IPET există, dar aplicarea poate fi formală
- Acces limitat la terapii, mai ales în zonele rurale

5. Resurse și finanțare

Polonia

- Finanțare mai stabilă
- Investiții în formarea profesorilor și infrastructură

România

- Resurse mai reduse
- Probleme legate de dotări și personal

6. Obiective și rezultate

Polonia

- Integrare socială eficientă
- Rezultate bune în incluziune și performanță

România

- Progrese în incluziune, dar mai lente
- Integrarea reală depinde mult de școală și familie

Concluzie

- Polonia are un sistem de învățământ special mai bine organizat, cu accent real pe incluziune și sprijin concret.
- România este în proces de dezvoltare, dar încă se confruntă cu lipsa resurselor și implementare inegală.

V. Prezentarea activităților din cadrul mobilității

Ziua 1

- Vizitarea școlii gazdă
- Activități de colectare selectivă a deșeurilor cu ocazia Zilei Pământului
- Vizionarea de momente artistice – cântece interpretate la diverse instrumente muzicale

Ziua 2

- Jobshadowing: electrostimulare musculara; terapie polisenzoriala; exercitii de respiratie neverbala; terapia prin ritm si miscare
- Discutii despre specificul activitatilor terapeutice la elevii cu deficiente de auz si/sau asociate

Ziua 3

- Jobshadowing: activitati in limba semnelor
- Vizita la scoala de surzi din Katowice
- Discutii despre limba semnelor romane si limba semnelor poloneze si rolul in predare

Ziua 5

- Jobshadowing: VR in predare, metoda biofeedback, terapia Lego, camera polisenzoriala, stimulare polisenzoriala, demutizare, FunFloor, terapie ocupationala
- Concluzii privind mobilitatea de tip jobshadowing

VI. Prezentarea activităților culturale

Cadrele didactice participante la mobilitatea de tip jobshadowing au avut parte și de activități culturale care le-au dezvăluit o mică parte din frumoasa țară Polonia.

1. **Cracovia** este al doilea oraș ca mărime și unul dintre cele mai vechi din Polonia. Situat pe Vistula în regiunea istorică Polonia Mică, orașul datează din secolul al VII-lea.

A fost capitala Poloniei între 1038 și 1569; a Uniunii Polono-Lituaniene între 1569 și 1596; a Marelui Ducat al Cracoviei între 1846 și 1918.

Cracovia, având titlul neoficial de capitală culturală a Poloniei, a avut titlul de Capitală Europeană a Culturii în anul 2000, titlu acordat de Uniunea Europeană. Este o mare atracție atât pentru turiștii din țară, cât și pentru cei de peste hotare, atrăgând șapte milioane de vizitatori pe an. Între marile atracții se numără Piața Centrală cu Basilica Sf. Maria și Sala Țesăturilor Sukiennice, castelul Wawel, Muzeul Național de Artă, Clopotul Sigismund din catedrala Wawel, și Poarta Sf. Florian cu Barbacana de pe ruta încoronărilor regale. Cracovia are 28 de muzee și galerii de artă publică. Între ele se numără ramura principală a Muzeului Național și Muzeul Czartoryski, la ultimul fiind expuse opere de Leonardo da Vinci și Rembrandt.

2. **Salina Wieliczka** (în poloneză *Kopalnia soli Wieliczka*) este localizată în orașul Wieliczka, în sudul Poloniei, în zona metropolitană a orașului Cracovia, Voievodatul Polonia Mică. Mina a fost construită în secolul al XIII-lea și producea sare de masă continuu până în anul 2007, fiind una dintre cele mai vechi mine aflate în exploatare.

De la începuturi și pe parcursul existenței sale, mina regală a fost condusă de către Minele de sare Żupy Krakowskie. Exploatare comercială a fost întreruptă în 1996 din cauza prețurilor mondiale mici ale sării și inundații le din mină. ^{[1][2]}

Atracțiile minei includ zeci de statui, trei capele și o întreaga catedrală, care au fost sculptate în sare de mineri. Cele mai vechi sculpturi sunt completate de noile sculpturi realizate de artiștii contemporani. Un număr de săli sunt dedicate personalităților religioase și politice ale Poloniei, având importanță istorică. Cea mai impresionantă este sala Kunegunda, pe podeaua căreia sunt sculptați diverși pitici, imitând munca minerilor și constituind un omagiu adus acestora și folclorului polonez.

3. **Auschwitz** a fost cel mai mare complex de lagăre de concentrare și exterminare nazist, înființat în 1940 în Polonia ocupată. Aici au fost uciși peste 1,1 milioane de bărbați, femei și copii, majoritatea evrei. Astăzi, situl este un memorial și muzeu UNESCO, dedicat păstrării memoriei victimelor Holocaustului și educării.

